

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura maghiară maternă

Numele:.....
.....
Inițiala prenumelui tatălui: .....

Prenumele: .....

Școala de proveniență: .....

Centrul de examen: .....

Localitatea: .....

Județul: .....

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

I. TÉTEL

(60 punct)

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

Amit az elemekről tudni kell

Az elemek a mindennapjaink részét képezik, mégis nagyon keveset tudunk róluk, ami bizony zsebre mehet. Milyen típusú elemek léteznek?

Az Energizer márka története hosszú időre nyúlik vissza. Az 1896-ban a National Carbon Company által Columbia néven gyártott szárazelem lett az első, kereskedelmi forgalomban kapható elem az Egyesült Államokban. A National Carbon Company-ból alakult meg később az Eveready Battery Company, amit ma Energizerként ismerünk. 1898-ban pedig Conrad Hubert, az Eveready Battery Company alapítója feltalálta az elektromos kézi lámpát, vagy elemlámpát – egy szárazelemből, egy izzóból és egy durva rézreflektorból állt egy papírcsőben.

Az elemek története és az eszközök fejlődése elválaszthatatlan egymástól. Amint az alkáli elemek elegendő energiát termeltek ahhoz, hogy megjelenhessenek a hordozható rádiók, a kazetta- és CD-lejátszók, valamint a zenélő és villogó játékok, az elemkategóriák és az elemelőállítási technológiák fejlődése megállíthatatlanná vált. A lítium elemek bevezetésével pedig új világ nyílt meg a high-tech eszközök – digitális fényképezőgépek, MP3 lejátszók, kézi számítógépek – számára elérhető tartós energiaforrások piacán.

Általánosan elsőrendű (alapvető), azaz egyszer használatos, illetve újratölthető (akkumulátor) elemeket különböztetünk meg.

Az elsőrendű elemek csoportján belül több fajta, más-más kémiai összetevőkből elkészített elemeket különböztetünk meg, például: széncink (féltartós), alkáli (tartós), lítium, higanymentes cink-levegő (hallókészülék-elemek), higanymentes ezüst-oxid (óraelem) stb. Ezek a típusok a legkülönbözőbb méretekben vásárolhatók meg a kereskedelemben manapság. A legelterjedtebb méretjelölések: AA (ceruza), AAA (mikroceruza), C (bébi), D (góliát), 9V (blokk), 4,5V (lapos).

Ezek közül a legkeresettebb méret az AA, azt követően pedig az AAA méret. Minél inkább miniatürizálódnak, digitalizálódnak a készülékek, annál kisebb méretű elemek szükségeltetnek a készülékekbe is.

Noha az alkáli elemek továbbra is elterjedtebbek, az elsőrendű elemek technológiai csúcspontját a lítium elem jelenti manapság. A lítium elem rendkívül kiemelkedő teljesítményt nyújt digitális készülékekben (pl. fényképezőgép). Az alkáli elemekhez képest akár 11-szer tovább tart digitális fényképezőgépben egy AA lítium elem. Emellett olyan pozitív tulajdonságokkal is rendelkezik, amivel sem az alkáli, sem a tölthető elemek, hiszen teljesítményét nem befolyásolja a környezeti hőmérséklet, így -40°C és $+60^{\circ}\text{C}$ között is kiválóan és hosszan tartóan működteti digitális készülékeinket. Könnyű súlyáról is ismert a lítium, hisz 33%-kal könnyebb, mint egy alkáli elem.

A lítium elemet leginkább olyan tudatos fogyasztók használják, akiknek ezek a speciális elemtulajdonságok már jól ismertek, és alapvetően ez nyújt számukra megfelelő megoldást

készülékekhez. Az Energizer Ultimate Lithium elemét szívesen használják például hegymászók, túrázók, sportolók, akik számára fontos a könnyű felszerelés és a megbízható teljesítmény.

(Az energiaoldal.hu cikke alapján)

Válaszolj a fenti szöveghez kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

A.

1. Miből állt Conrad Hubert elemlámpája? Írd ki a szövegből azt a részt, amely választ ad a kérdésre!

---

5 pont

2. Miért fontos többet tudni az elemekről a szöveg szerint? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

- a. mert az elemek története és az eszközök fejlődése elválaszthatatlan egymástól
- b. mert zsebre mehet
- c. mert az elemek nem egyformák
- d. mert az elemek többfélék

Helyes válasz betűjele: ____ **4 pont**

3. Kik használnak leginkább lítium elemeket? Válaszolj egy mondatban a szöveg alapján!

---

5 pont

4. Igazak vagy hamisak a következő kijelentések a szöveg alapján? Jelöld X-szel a táblázat megfelelő rovatát!

Kijelentés	Igaz	Hamis
a. A National Carbon Company az Eveready Battery Company elődje.		
b. Az Eveready Battery Company az Energizer utódja.		
c. Conrad Hubert az Eveready Battery Company alapítója.		
d. A Columbia szárazelemet a National Carbon Company gyártotta.		
e. Conrad Hubert 1896-ban találta fel az elektromos kézi lámpát.		

5 pont

5. Ha összehasonlítjuk a két elemtípust, milyen megállapításokat tehetünk? Társítsd a sajátosságokat az elemtípusokkal! Írd a helyes válasz betűjelét a táblázat üres rovatába! Minden számhoz egyetlen betűjel tartozik. Egy betűjel többször is szerepelhet.

1. A két elemtípus közül ez az előnyösebb a tudatos fogyasztók számára.	a. alkáli elem
2. A két elemtípus közül ez a tartósabb digitális készülékekben.	b. lítium elem
3. A két elemtípus közül ez az elterjedtebb.	
4. A két elemtípus közül ez a súlyosabb.	
5. A két elemtípus közül ez az ellenállóbb a hőmérsékleti hatásokkal szemben.	

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

5 pont

6. Milyen elemeket lenne érdemes használnod a különféle kütyüidben? Válaszolj 3–4 mondatban a szöveg információi alapján!

---

6 pont

B.

1. Figyelembe véve a szórendet és a mondat hangsúlyt, az alábbi lehetőségek közül melyik lenne alkalmas folytatása a következő mondatnak? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

A lítium elemet ma leginkább tudatos fogyasztók használják megbízható teljesítménye miatt, ...

- a. ..., nem az alkáli elemeket.
- b. ..., nem a múlt században.
- c. ..., nem az alacsonyabb igényű vásárlók.
- d. ..., nem az árának köszönhetően.

Helyes válasz betűjele: _____

4 pont

2. Az alábbi mondatokban aláhúzott mutató névmások a szövegkörnyezet alapján értelmezhetők. Fogalmazd meg a szövegelmélet alapján, hogy mire utalnak!

Ezek közül a legkeresettebb méret az AA.

Emellett olyan pozitív tulajdonságokkal is rendelkezik, amivel sem az alkáli, sem a tölthető elemek.

... ez nyújt számukra megfelelő megoldást készülékeikhez.

6 pont

3. Húzd alá az alábbi mondatokban a teljes alanyi szerepű főnévi szerkezetet!

Az Energizer márka története hosszú időre nyúlik vissza.

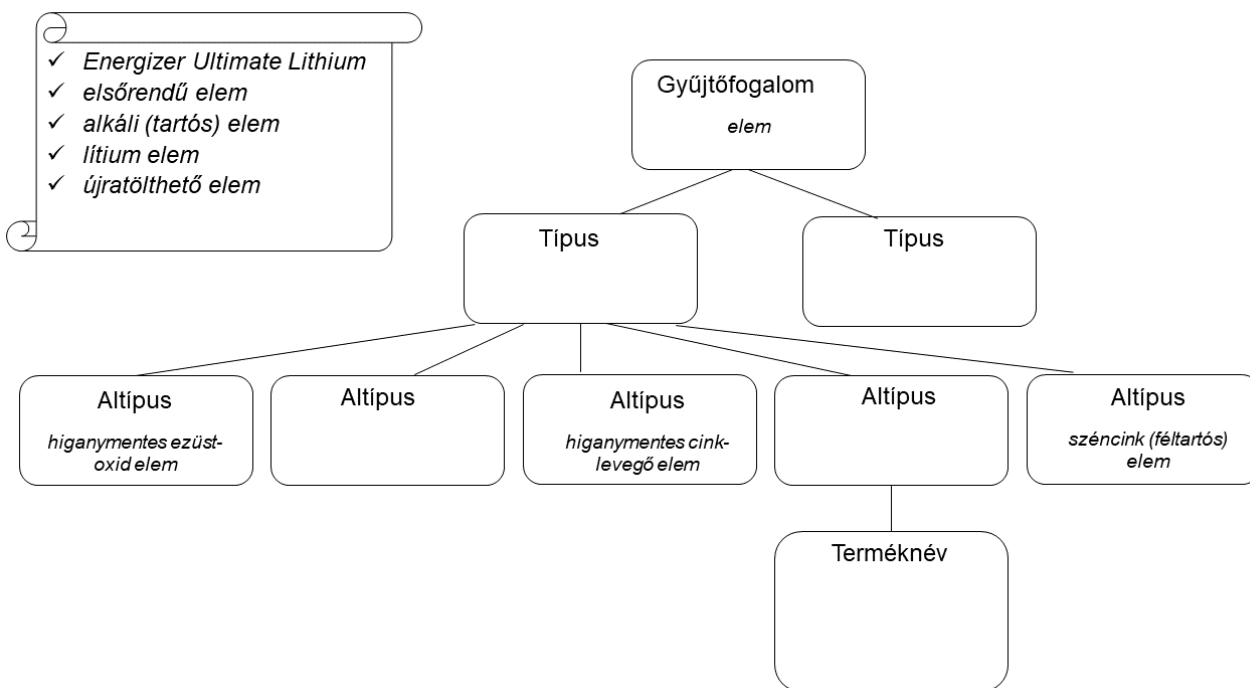
A lítium elemek bevezetésével pedig új világ nyílt meg a high-tech eszközök számára elérhető tartós energiaforrások piacán.

Ezek a típusok a legkülönbözőbb méretekben vásárolhatók meg a kereskedelemben manapság.

A lítium elem rendkívül kiemelkedő teljesítményt nyújt digitális készülékekben.

4 pont

4. Írd be az ábra megfelelő dobozaiba az alábbi listán szereplő szavakat, kifejezéseket!

5 pont

5. Alkoss egy-egy mondatot az alábbi szavak egy-egy olyan jelentésével, amely eltér a szövegbelitől! A szavak todalékolhatóak.

áll

elem

ceruza

nyújt

rendelkezik

5 pont

6. Folytasd az alábbi mondatokat! A folytatásnál vedd figyelembe a megadott kötőszót és a szöveg tartalmát!

Az elsőrendű elemek technológiai csúcsát a lítium elem jelenti manapság, bár...

Az elsőrendű elemek technológiai csúcsát a lítium elem jelenti manapság, mivel...

Az elsőrendű elemek technológiai csúcsát a lítium elem jelenti manapság, ezért...

6 pont

II. TÉTEL

(30 pont)

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

Verus [unokám] boldogan játszik mindennel, amire óvodás idejéből futja, ám legkedvesebb játéka – akárcsak a mesékben – az ütött-kopott, több mint húszéves, öröklött tévé-maci. Makikát – mert ez a neve – mindenhová magával hurcolja, Makika karnyújtásnyira van tőle éjjel-nappal, de többnyire a karjában. Így nem csoda, hogy a nagy strapában, a viharos megszeretgetések következtében szegénynek kiszakadt az egyik karja. Természetesen vissza lett varrva, most úgy tartja jobb karját, mintha éppen kérne valamit, de annál kedvesebb.

Ki tudja miért, Verus szívéhez ő áll a legközelebb.

Vagy fél éve történt, hogy a kislány megjelent a konyhában, és Makikát Anya felé nyújtva legkékebb esengő pillantásával és legcsilingelőbb hangján megfogalmazta szíve vágyát:

– Anya, kérlek, tegyél bele elemet, úgy szeretnék vele beszélgetni!

Menyem még aznap este elújságolta nekem: mit kért Verus. Nagyot nevettem, meg is hatódtam, nahát, hogy mit ki nem talál ez a kicsi lány!

Hát persze, ott van körülötte a sok brummogó, beszélő, vakkantó játék, tele a lakás villogó, zümmögő, zúgó-búgó szerkentyűvel, Verus beleszületett a technikai csodák világába, hát miért ne kérhetne kedves Makikájába is egy elemet, hogy beszélgethessen vele?

Kisebik unokám azóta is mondott figyelemre méltó, mulatságos, meghökkentő dolgokat – amint ez a négyévesektől elvárható. Ezeket boldogan meghallgattam, magamban díjaztam, némelyiket továbbadtam, aztán elfelejtettem.

De ez az elem, ez nem hagyott nyugton. Folyton eszembe jutott. És már nem nevettem rajta.

Nyilván túldimenzionáltam a dolgot – hiszen a nagymamák hajlamosak a túlzásokra –, de egyre inkább úgy éreztem, hogy Verus százezrek – mit százezrek, milliók! – óhaját fogalmazta meg.

Mert mindnyájan szeretnénk beszélgetni - ha nem is Makikával, de azzal, aki közel áll szívünkhöz. Vagy akivel rokonszenvezünk. Vagy akivel úgy gondoljuk, van miről. A végletekig leegyszerűsítve: szeretnénk beszélgetni. Mondjuk arról, hogy milyen szeszélyes mostanában az időjárás. Vagy arról, hogy nyílt egy új szupermarket a közelünkben. Vagy arról, hogy milyen szép volt a tegnapi koncert a rádióban. Vagy milyen rossz volt a várva várt film a tévében.

Mert van bennünk elem. Elemmel születtünk. Sokféleképpen nevezik ezt az elemet: léleknek, szívnek, érzelmnek, életkedvnek; végül is mindegy, de bennünk van. És igényli a kapcsolatokat, a beszélgetést, az eszmecserét, a kommunikációt.

El kell mondanunk valakinek, hogy mi történt velünk (képzeld, kivel futottam ma össze, sose fogod kitalálni); hogy mi a bajunk (minden hajnalban erre a rémes nyomásra ébrednek, úgy szívtájon); mit várunk (hát biztos, hogy elveszett az a levél, lehetetlen, hogy nem válaszolt!); minek örülünk (képzeld, hozott egy szál rózsát! Tudod te, hogy mibe kerül manapság egy szál rózsza?); mitől szorongunk (nem tudom, miért mondták, hogy a laborleletek értékelhetetlenek és meg kell ismételnünk); min mérgeledünk (én hülye, előre köszönök neki, ő meg átnéz rajtam, mint az ablaküvegen!); mit remélünk (hát majdcsak rendbe jön a dolog, hisz sose volt úgy, hogy valahogy ne lenne) és így tovább és így tovább.

Egy darabig nincs is ezzel semmi baj. Van kinek elmondani. A családnak, a baráti körnek, a kollégáknak, társnak, a párunknak. Aztán ritkul a mezőny.

Öregszünk, ez a világ sora. Sokan elmennek közülünk, örökre. Velük is beszélgethetünk persze, gyertyafénynél, temetőben, mécsest gyújtva. Biztos, hogy meghallgatnak. De ez nem elég.

Ha az élők száma is ritkul, akkor bennünk van a hiba. A mi elemünkben. Talán elfelejtettük, hogy nekünk kellene érdeklődnünk a másik gondja-baja felől. (Mit mondott az orvos? És lement a gyerek láza? Felvették az unokát az egyetemre? Hogy sikerült a vendégség? Milyen volt az út? Kellemes volt a társaság?)

Mert ezzel az elemmel – hogy visszatérjek rögeszmémhez – az a helyzet, hogy a monológoktól (én, én, én) kimerül, a dialógusoktól (és te? és te? és te?) pedig újratöltődik. Ugyanis újratölthető.

Hát ennyit a bennünk lévő elemről. Hogy így is butaság?

Ahogy gondolják. Nos, akkor tessék rajta nyugodtan mosolyogni. (Már nem is merem mondani: a mosoly is újratölti az elemet!)

(Janikovszky Éva: *Van bennünk elem.* Részlet)

Válaszolj a következő kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

1. Mutasd be 4–5 mondatban Makikát a szöveg alapján!

---

5 pont

2. Miért akar elemet tenni Verus a legkedvesebb játékába? Válaszolj 2–3 mondatban a szöveg alapján!

---

5 pont

3. **Értelmezd** 4–5 mondatban a következő részletet a szövegösszefüggés alapján!

Mert van bennünk elem. Elemmel születtünk. Sokféleképpen nevezik ezt az elemet: léleknek, szívnek, érzelemnek, életkedvnek; végül is mindegy, de bennünk van. És igényli a kapcsolatokat, a beszélgetést, az eszmecserét, a kommunikációt.

5 pont

4. **Írj** 10–15 mondatos elbeszélő szöveget, melynek zárómondata a következő legyen:

Hát majdcsak rendbe jön a dolog, hisz sose volt úgy, hogy valahogy ne lenne.

Megjegyzés: pontot ér a szöveg információihoz és a szövegtípushoz való igazodás, a szöveg nyelvi megformáltsága, a helyesírás.

Lined writing area for the first question.

15 pont

Lined writing area for the second question.

